

אם בית המשפט מחליט שאני לא יכול לקבל החלטות בעצמי, זה פוגע בכשרות המשפטית שלי.

אפוטרופוס - כשבית המשפט חושב שאדם לא יכול לקבל החלטות נכונות בעצמו, הוא ממנה לו אפוטרופוס. התפקיד של האפוטרופוס הוא לקבל החלטות במקום האדם. יש שני סוגים של אפוטרופוסים.

'אפוטרופוס על הגוף' הוא אפוטרופוס שיכול להחליט במקומי על כל העניינים האישיים שלי כמו איפה אגור, איפה אעבוד, אלו תרופות אקח והאם כדאי לי לעבוד ניתוח.

'אפוטרופוס על הרכוש' יכול להחליט במקומי מה אני אקנה בכסף שלי, מה יעשה בקצבת הנכות שלי, או אם למכור את הדירה שלי. אם אני והאפוטרופוס שלי לא חושבים אותו דבר, הדעה של האפוטרופוס היא הקובעת.

קבלת החלטות חלופית - לכל אחד מאיתנו יש הרבה החלטות שהוא צריך לקבל בחיים - מה ללמוד, במה לעבוד, איפה לגור, עם מי לצאת לבלות. כאשר מישוהו אחר מקבל את ההחלטות במקומנו זוהי 'קבלת החלטות חלופית'. גם אם מתייעצים איתי אבל בסוף מקבלים את ההחלטות במקומי, זה נחשב קבלת החלטות חלופית.

מושגים

הנגשה שפתית לעלון המידע

בדף זה יש הסברים למושגים שמופיעים בעלון המידע של בזכות על אפוטרופוסות. אנחנו מקווים שההסברים יעזרו לך להבין טוב יותר מה שכתוב בעלון. קריאה מהנה!

כשרות משפטית - 'כשרות משפטית' היא מושג משפטי שאומר שאני יכול לקבל החלטות על החיים שלי באופן עצמאי, ושאחרים צריכים לכבד את ההחלטות שלי. עד גיל שמונה-עשרה אין לאדם כשרות משפטית (מלאה) כלומר, ההורים שלו מקבלים החלטות בשבילו.

אחרי גיל שמונה-עשרה לכל אדם יש כשרות משפטית מלאה והוא יכול לקבל החלטות לגבי החיים שלו בעצמו. לפעמים, חושבים שאדם עם מוגבלות לא יכול לקבל החלטות גם אחרי גיל 18, ואז הולכים לבית המשפט, שקובע אם האדם יכול או לא יכול לקבל החלטות בעצמו.

קבלת החלטות נתמכת - כאשר אני זה שמקבל את ההחלטה ורק עוזרים לי לחשוב, זה נקרא 'קבלת החלטות נתמכת'. העזרה יכולה להיות בזה שייסבירו לי מהן האפשרויות שמתוכן אני יכול לבחור, בזה שייסבירו לי בשפה פשוטה כדי שאבין יותר טוב לפני שאקבל את ההחלטה, מה יכולות להיות התוצאות של ההחלטה שלי או בזה שיעזרו לי לקיים את מה שהחלטתי.

ייפוי כוח - ייפוי כוח הוא מסמך משפטי שבו אני כותב שאני מרשה למישהו אחר לעשות משהו במקומי. דוגמה לייפוי כוח: אני כותב שאני מאשר לחבר שלי לאסוף במקומי חבילה מהדואר.

חשבון מוגבל - המשכורת והקצבה שלי נכנסות לחשבון הבנק שלי. אני יכול להוציא כסף מהחשבון בכל מיני דרכים - לבקש מהפקיד בבנק, למשוך מהכספומט, לכתוב צ'ק או להשתמש בכרטיס אשראי.

'חשבון מוגבל' זה חשבון בנק שהבנק לא מרשה לעשות בו חלק מהפעולות שהוא מרשה לעשות בחשבון רגיל. למשל, אם אסור לי להיכנס למינוס בחשבון שלי, יש לי חשבון מוגבל. אם אני לא יכול למשוך כסף בלי חתימה של עוד אדם גם אז יש לי חשבון מוגבל.

מקבל גמלה - גמלה היא קצבת הנכות שאני מקבל מהביטוח הלאומי. לפעמים ביטוח לאומי חושב שאני לא מצליח להשתמש בקצבה שלי באופן עצמאי. במקרים כאלה הוא יכול להחליט למנות לי 'מקבל גמלה'.

מקבל גמלה הוא אדם שיקבל בשבילי ובמקומי את הכסף של הקצבה. מקבל גמלה אמור להשתמש בכסף לדברים שקשורים אליי כמו תשלום על שכר דירה או אוכל שלי וגם הוא יכול לתת לי לנהל חלק מהכסף בכוחות עצמי.

הערת אזהרה - במדינת ישראל יש משרד שבו רשומות כל הדירות שיש בישראל ולמי כל אחת מהן שייכת. כל אדם שקונה דירה, רושם ברשימה הזו שהדירה שהוא קנה באמת שייכת לו. בדרך כלל, כל אדם יכול למכור את הדירה שלו כשהוא רוצה. אבל אם רוצים, אפשר להוסיף הערה לרשימה שאומרת שאסור לי למכור את הדירה שלי בלי אישור של בית משפט.

נאמנות - אם יש לי הרבה מאוד כסף בבנק ואני חושב שאני לא אצליח להשתמש בו נכון, אני בעצמי יכול לבקש עזרה מאדם אחר, שיהיה ה'נאמן' שלי, וינהל עבורי את חשבון הבנק שלי.



12 שנים
עצמות לאשים עם חובלות

בזכות - מרכז לזכויות אדם
של אוטו עם חובלות, עמותה
מקומו של האזרח לזכויות אדם בישראל

בזכות!